

**Порівняння двох версій законопроектів 2207-1-д до 2 читання
(основні засади реформування)**

№ з/п	Інструменти Реформи у сфері відходів	Версія 2207-1-д Міндовкілля	Версія 2207-1-д Маріковського
1.	Термінологія, умови для втілення ієрархії у сфері відходів, опис небезпечних властивостей відходів (Додаток 3) - узгоджується із Директивою 98 про відходи	✗	✓
2.	Визначення “полігон” та основні умови будівництва, експлуатації та контролю прийняття відходів - відповідає Директиві 31 про полігон відходів	✗	✓
3.	Спалювання та сумісне спалювання відходів - відповідає Директиві 75 про запобігання промислового забрудненню	✗	✓
4.	Зобов'язання всіх власників потенційних джерел утворення побутових відходів заключати договір із виконавцем послуги, визначеним ОМС	✗	✓
5.	Дублювання повноважень Мінрегіону та Міндовкілля щодо збирання побутових відходів	✓	✗
6.	Умови отримання дозволів на будівництво та введення в експлуатацію об'єктів оброблення відходів (відповідальність Мінрегіону)	✗	✗
7.	Забезпечення простежуваності (контроль над життєвим циклом від утворення до фінального видалення) побутових відходів на всій території України	✗	✓
8.	Стимули для співробітництва територіальних громад	✗	✓
9.	Прозорі умови визначення виконавців послуг у сфері побутових відходів	✗	✓
10.	Нові засади тарифоутворення із урахуванням європейського принципу “плати за те, що викидаєш” та стимулювання запобігання утворення відходів	✗	✓
11.	Економічні засади стимулювання створення ринку перероблення відходів	✗	✓
12.	Обов'язкове роздільне збирання біовідходів	✗	✓
13.	Відсутність перешкод для запровадження системи розширеної відповідальності виробника	✗	✓
14.	Умови для очищення України від 30 000 нелегальних сміттєзвалищ	✗	✓

1. Відповідність Директиві 98 про відходи

Версія 2207-1-д Міндовкілля	Версія 2207-1-д Маріковського
Стаття 1. Визначення термінів	
<p>1) біовідходи – відходи, що мають властивість піддаватися анаеробному або аеробному розкладу, такі як відходи харчової промисловості на всіх етапах виробництва та споживання, відходи зелених насаджень;</p> <p><i>У визначенні мова повинна йти про процес розкладання (розпад), а не розклад (графік). Створює правову невизначеність, адже законопроект не надає визначення відходам харчової промисловості. Постає низка питань: чи включає таке визначення харчові відходи домогосподарств, офісів, закладів громадського харчування тощо у відповідності до Директиви 98 про відходи?</i></p>	<p>2) біовідходи – здатні до біологічного розкладання відходи зелених насаджень, харчові та кухонні відходи домогосподарств, офісів, закладів громадського харчування, оптової та роздрібною торгівлі, готелів та аналогічних засобів розміщення, а також подібні відходи харчової промисловості (відходи виробництва харчових продуктів);</p> <p><i>Визначення відповідає Директиві 98 та враховує зауваження Юруправління ВРУ</i></p>
<p>15) збирання – операція, що полягає у вилученні, купівлі, накопиченні і зберіганні відходів суб'єктами господарювання у сфері управління відходами, включаючи роздільне збирання, з метою їх подальшого перевезення на об'єкти оброблення відходів;</p> <p><i>Визначення не відповідає Директиві 98 та створює правову невизначеність (вилучення, купівля), адже “вилучення” пов'язане із примусовими діями, відходи також можуть мати “від'ємну ціну”. Крім того, таке визначення є звуженим та не створює умови для невиконання вимог закону: якщо особа збирає відходи, але не є суб'єктом господарювання у сфері управління відходами, то така особа не зобов'язана зареєструватися в електронній системі, що створює правове підґрунтя для невиконання вимог закону</i></p>	<p>25) збирання - діяльність з накопичення відходів, включаючи їх попереднє сортування та попереднє зберігання, з метою їх подальшого перевезення на об'єкти оброблення відходів;</p> <p><i>Визначення відповідає Директиві 98 про відходи</i></p>
<p>найкращі доступні технології та методи управління - визначення відсутнє</p>	<p>32) найкращі доступні технології та методи управління у сфері відходів – це найбільш ефективний та сучасний етап у розвитку господарської діяльності з оброблення відходів та методів її здійснення, який свідчить про практичну придатність окремих технологій та методів управління як основи для встановлення гранично допустимих викидів та інших умов дозволу, що спрямовані на запобігання, а у разі практичної нездійсненності, на</p>

	зменшення викидів та негативного впливу на довкілля в цілому;
<p>26) побутові відходи - змішані та/або роздільно зібрані відходи від домогосподарств, включаючи відходи паперу, картону, скла, пластику, деревини, текстилю, металу, упаковки, біовідходи, відходи електричного та електронного обладнання, відходи батарей та акумуляторів, небезпечні відходи у складі побутових, великогабаритні та ремонтні відходи, а також змішані та/або роздільно зібрані відходи з інших джерел у разі, коли ці відходи подібні за своїм складом до побутових відходів;</p> <p>Побутові відходи не включають відходи промисловості, сільського і лісового господарства, рибальства та аквакультури, резервуарів для септиків, каналізаційних мереж та відходів від їх оброблення, включаючи осад стічних вод, транспортні засоби, у яких закінчився строк експлуатації, відходи будівництва і знесення, вуличний змет, медичні відходи</p> <p><i>Ремонтні відходи відносяться до відходів будівництва та демонтажу, які відповідно до Директиви 98 <u>не відносяться до побутових відходів</u> та вимагають окремого регулювання, у тому числі виключення з плати для населення за управління побутовими відходами.</i></p> <p><i>Законопроект пропонує взагалі виключити "медичні відходи" з побутових, що суперечить Європейському переліку відходів, адже домогосподарства також утворюють медичні відходи.</i></p>	<p>38) побутові відходи - змішані та роздільно зібрані відходи домогосподарств, включаючи відходи паперу, картону, скла, металу, пластику, деревини, текстилю, пакування, біовідходи, відходи електричного та електронного обладнання, відходи батарей та акумуляторів, побутові медичні відходи, побутові небезпечні відходи та великогабаритні відходи; а також змішані та роздільно зібрані відходи з інших джерел у разі, коли ці відходи подібні за своїм походженням та складом до відходів домогосподарств;</p> <p>Побутові відходи не включають відходи промисловості, сільського і лісового господарства, рибальства та аквакультури, резервуарів для септиків, стічні води та відходи від їх оброблення, включаючи осад стічних вод, зняті з експлуатації транспортні засоби, відходи будівництва та демонтажу;</p> <p><i>Хоча саме визначення побутових відходів в Директиві 98 не містить в переліку "побутові медичні відходи", такі відходи включені в групу "Побутові відходи" Європейського переліку відходів, наприклад: 20 01 31* cytotoxic and cytostatic medicines (цитотоксичні та цитостатичні медикаменти) 20 01 32 medicines other than those mentioned in 20 01 31 (медикаменти інші, ніж зазначені в 200131)</i></p> <p><i>Крім того, у зв'язку із пандемією COVID-19 та утворенням у домогосподарствах великої кількості відходів захисних масок тощо така група відходів потребує окремої уваги та якнайшвидшого управління</i></p>
<p>Стаття 8. Припинення статусу відходів</p> <p>1. Припинення статусу відходів може бути оголошено суб'єктами господарювання, якщо такі відходи пройшли операцію з відновлення та відповідають критеріям для оголошення припинення статусу відходів при сукупності наступних умов:</p> <p>1) речовина, матеріал або предмет вживається для певних цілей та відповідає технічним регламентам, законодавству та стандартам, що застосовуються до продукції;</p>	<p>Стаття 9. Припинення статусу відходів</p> <p>1. Суб'єкт господарювання, що здійснює оброблення відходів, може оголосити припинення статусу відходів, якщо відходи пройшли рециклінг або іншу операцію відновлення та відповідають критеріям припинення статусу відходів, за сукупності наступних умов:</p> <p>1) речовина, матеріал або предмет відповідає технічним регламентам, законодавству та державним стандартам;</p> <p>2) використання речовини, матеріалу або предмета не призведе до загального негативного впливу на довкілля або здоров'я</p>

<p>2) використання речовини, матеріалу або предмету не призведе до негативного впливу на здоров'я людей або навколишнє природне середовище;</p> <p>3) існує ринок або попит на таку речовину, матеріал або предмет, як товар.</p> <p>2. Обсяг відходів, для яких було оголошено припинення статусу відходів, враховується для виконання показників відновлення лише у тому випадку, якщо операції з відновлення проводились відповідно до вимог цього Закону та іншого законодавства у сфері управління відходами.</p> <p>3. Критерії, що визначають припинення статусу відходів, Порядок оголошення припинення статусу відходів та Перелік видів відходів, щодо яких може бути оголошено припинення статусу відходів затверджуються Кабінетом Міністрів України.</p> <p>4. Операція відновлення, достатня для оголошення припинення статусу відходів, може бути найпростішою з тих, що застосовується до відповідного виду відходів, зокрема, демонтаж, сортування, дроблення, ущільнення, гранулювання, сушіння, подрібнення, кондиціонування.</p> <p><i>В умовах України, якщо не буде чітко обмежене коло суб'єктів, які можуть оголошувати припинення статусу відходів, буде створено додаткові можливості для безконтрольного маніпулювання даними в цій сфері та спотворення ідеї виконання цільових показників з відновлення матеріалу. Тим більше, що у випадку припинення статусу відходів мова йде саме про відновлення матеріалу, а не будь-яке відновлення, адже спалювання з отриманням енергії - це також діяльність з відновлення.</i></p> <p><i>Важливо також визначити саме на рівні закону критерії, які повинні бути прописані у підзаконному акті, адже вони надають ту саму основу для вчасного ухвалення робочого документа та врахування вимог до критеріїв, визначених Директивою.</i></p> <p><i>Варто говорити не тільки про навколишнє природне середовище (поняття, яке також є калькою російськомовного терміну), а про довкілля, яке також враховує антропогенне</i></p>	<p>людини;</p> <p>3) існує ринок або попит на таку речовину, матеріал або предмет.</p> <p>2. Оголошення припинення статусу відходів може здійснюватися щодо відходів металу, скла, паперу та картону, відходів будівництва та демонтажу, золи і шлаку, шин, текстилю, компосту та інших видів відходів.</p> <p>3. Операція відновлення, достатня для оголошення припинення статусу відходів, може бути найпростішою з тих, що застосовуються до відповідного виду відходів, у тому числі, становити виключно перевірку відходів на відповідність критеріям, що визначають припинення статусу відходів.</p> <p>4. Кількість відходів, для яких було оголошено припинення статусу відходів, враховується для виконання показників рециклінгу або іншого відновлення матеріалу лише у тому випадку, якщо рециклінг або інші операції відновлення матеріалу проводились відповідно до вимог цього Закону та іншого законодавства у сфері відходів.</p> <p>5. Критерії припинення статусу відходів, включають:</p> <p>1) допустимі для рециклінгу або інших операцій відновлення відходи за видами у відповідності до Національного класифікатора відходів;</p> <p>2) дозволені процеси та методи відновлення;</p> <p>3) критерії якості для речовин, матеріалів або предметів, що отримані в результаті рециклінгу або іншої операції відновлення, відповідно до діючих стандартів на продукцію, включаючи, у разі необхідності, граничні значення забруднюючих речовин;</p> <p>4) вимоги до систем управління для підтвердження відповідності критеріям припинення статусу відходів, включаючи контроль якості та самоконтроль, а також акредитацію у разі необхідності;</p> <p>5) вимоги до повідомлення про відповідність.</p> <p>6. Датою припинення статусу відходів щодо партії речовин, матеріалів або предметів є</p>
---	--

<p>середовище і на яке мають негативні впливи відходи. Крім того, Конституція України оперує саме поняттям “довкілля”. Частина 4 статті порушує умови Директиви 98 та є вирваними з контексту:</p> <p>“R12 Попередні операції з відходами для здійснення операцій, визначених у позиціях R1—R11 цього Додатка. Якщо інший код R не підходить, це може включати попередні операції до відновлення, включаючи таке попереднє оброблення, як демонтаж, сортування, дроблення, ущільнення, гранулювання, сушіння, подрібнення, кондиціонування, перепакування, відокремлення, сполучення або змішування <u>перед подачею на будь-яку операцію, визначену у кодах від R1 до R11 цього Додатка</u>”</p> <p>Тобто, чітко зазначено, що самі по собі такі операції, наприклад, демонтаж, що є також очевидним, не є достатніми для відновлення і оголошення припинення статусу відходів, а окремо зазначаються виключно для обліку, тому що можуть здійснюватися різними суб'єктами господарювання.</p>	<p>дата подання повідомлення про припинення статусу відходів.</p> <p>7. На речовини, матеріали або предмети, щодо яких оголошено припинення статусу відходів, не поширюється дія цього Закону з дати повідомлення про відповідність. У разі виявлення, що припинення статусу відходів було оголошено з порушенням вимог законодавства у сфері відходів, на такі відходи поширюється дія цього Закону.</p> <p>8. Критерії припинення статусу відходів та Порядок оголошення припинення статусу відходів затверджуються Кабінетом Міністрів України.</p>
--	---

2. Відповідність Директиві 31 про полігон відходів

Версія 2207-1-д Міндовкілля	Версія 2207-1-д Маріковського
Стаття 1. Визначення термінів	
<p>27) полігон – місце захоронення відходів, призначене для їх розміщення на поверхні чи під поверхнею землі (підземне), включаючи:</p> <ul style="list-style-type: none"> - внутрішні місця для видалення відходів, на яких утворювач відходів - суб'єкт господарювання здійснює видалення власних відходів на місці утворення; - постійне місце, на якому відходи розміщуються понад один рік. <p><i>Визначення не відповідає Директиві 31 про полігон відходів, містить логічні помилки, що по суті “легалізує” сміттєзвалища та надає преференції місцям тимчасового розміщення промислових відходів. У визначенні прослідковується тавтологія, адже відповідно до законопроекту “захоронення - розміщення відходів на поверхні чи під поверхнею землі (підземне) у спосіб, що не становить загрози здоров'ю людей та навколишньому природному середовищу і не передбачає їх подальше оброблення;</i></p>	<p>41) полігон – місце видалення відходів, призначене для їх розміщення на поверхні чи в землі (підземне), включаючи:</p> <ul style="list-style-type: none"> - місце видалення відходів, на якому утворювач відходів - суб'єкт господарювання здійснює видалення власних відходів в місці їх утворення; - постійне місце, яке використовується понад один рік для тимчасового зберігання відходів; <p>але виключаючи:</p> <ul style="list-style-type: none"> - об'єкти попереднього зберігання відходів (перевантажувальні станції); - об'єкти зберігання відходів до відновлення (до 3 років); - об'єкти зберігання відходів до видалення (до 1 року); <p><i>Директива 98 про відходи наголошує про важливість розмежування в національному законодавстві країн видів зберігання відходів для визначення, які об'єкти мають отримувати дозволи, а які тільки</i></p>

<p><u>Постає питання: якщо розміщення відходів на чи під поверхнею землі здійснюється у спосіб, що становить загрозу здоров'ю людей та навколишньому природному середовищу - це не полігон і таке місце не входить у сферу регулювання цим Законом?</u></p>	<p>реєструватись. Директива 31 про полігон відходів у визначенні полігону надає три виключення для запобігання плутанини.</p>
<p>полігонний газ, рідкі відходи, фільтрат - визначення відсутні</p>	<p>42) полігонний газ - усі гази, утворені полігоном відходів;</p> <p>47) рідкі відходи - будь-які відходи в рідкій формі, у тому числі вода стічна, окрім шламу;</p> <p>54) фільтрат - будь-яка рідина, що просочується через розміщені на полігоні відходи та виділяється з нього або міститься в ньому;</p> <p><i>Термінологія необхідна для виконання умов Директиви 31 про полігон відходів</i></p>
<p>Стаття 40. Загальні вимоги до захоронення відходів</p> <p>1. Захоронення відходів здійснюється на полігонах, які відповідають вимогам законодавства, та технологічне устаткування яких забезпечує захист ґрунтових вод, вилучення та знешкодження біогазу та фільтрату, контроль викидів в атмосферне повітря та забруднення ґрунтів і підземних вод.</p> <p><i>Умови не відповідають основним вимогам Директиви 31 про відходи. Крім того, законопроект пропонує знешкодження біогазу, що є економічно недоцільним, адже біогаз використовують для виробництва тепла та енергії. Також законопроект пропонує вилучати біогаз на всіх видах полігонів, що є технічно неможливим на полігонах інертних відходів, наприклад.</i></p>	<p>Стаття 42. Загальні вимоги до видалення відходів на полігонах</p> <p>1. Видалення відходів шляхом їх розміщення на поверхні чи в землі (підземне) здійснюється виключно на полігонах, які відповідають вимогам законодавства у сфері відходів та оснащені системами:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) захисту ґрунтів, підземних та поверхневих вод; 2) запобігання потраплянню води від атмосферних опадів в тіло полігону; 3) запобігання потраплянню поверхневих та/або підземних вод у розміщені на полігоні відходи; 4) збирання та очищення забрудненої води та фільтрату, зібраних з полігону, до вимог стандартів для скидання; 5) запобігання накопиченню та міграції полігонного газу; 6) збирання, оброблення та використання полігонного газу на всіх полігонах, які отримують відходи, що біологічно розкладаються. Якщо зібраний полігонний газ не придатний для виробництва енергії, його потрібно спалити безпечним для довкілля та людини способом; 7) зменшення шкоди та небезпеки, що виникають внаслідок: <ul style="list-style-type: none"> - виділення запаху та пилу; - перенесення вітром матеріалів; - шуму і транспорту; - птахів, паразитів і комах; - сполук та аерозолів;

	<p>- пожежі; 8) запобігання рознесенню бруду з полігону на громадські дороги та оточуючі території; 9) запобігання вільному доступу на полігон. В неробочі години ворота полігону повинні бути зачинені. Система контролю та доступу на кожний об'єкт забезпечується засобами ідентифікації та знеохочення нелегального скидання відходів на об'єкті.</p>
<p>Умови відсутні - не відповідає Директиві 31 про полігон відходів та не стимулює створення ринку перероблення відходів</p>	<p>3. Забороняється розміщувати на полігоні: 1) рідкі відходи; 2) відходи, які в умовах полігону, є вибуховими, корозивними, окислювальними, легкозаймистими та займистими, як визначено в Додатку 3 до цього Закону; 3) інфіковані медичні відходи (властивість НВ9 в Додатку 3 до цього Закону); 4) шини, що були у використанні; 5) відходи, що збираються роздільно для підготовки до повторного використання та рециклінгу, окрім відходів, що утворюються внаслідок операцій відновлення з роздільно зібраних відходів і видалення яких на полігоні забезпечує найкращий результат для довкілля.</p> <p>Повний перелік відходів, заборонених для видалення на полігонах, затверджується відповідно до Національного класифікатора відходів та Порядку класифікації відходів Кабінетом Міністрів України.</p>

3. Відповідність Директиві 75 про запобігання промислового забрудненню

Версія 2207-1-д Міндовкілля	Версія 2207-1-д Маріковського
Стаття 1. Визначення термінів	
<p>37) термічне оброблення – технологічний процес з оброблення відходів, який відповідає правилам технічної експлуатації відповідної установки;</p> <p><i>Визначення не відповідає умовам Директиви 75 про запобігання промислового забрудненню, а також викликає правову невизначеність, адже не є зрозумілим, про яку саме відповідну установку йде мова</i></p>	<p>51) термічне оброблення - оброблення відходів шляхом спалювання за допомогою окиснення, піролізу, газифікації або плазмового процесу;</p> <p><i>Відповідає умовам Директиви 75 про запобігання промислового забрудненню</i></p>
<p>40) установка для спалювання відходів –</p>	<p>21) завод спалювання відходів – будь-</p>

<p>будь-яка стаціонарна або мобільна технічна одиниця та обладнання, призначене для термічного оброблення відходів, із відновленням утворюваного при горінні тепла або без такого, шляхом спалювання відходів за допомогою окислювання, а також інших процесів термічного оброблення, як то піроліз, газифікація, плазмовий процес, якщо речовини, що утворюються в результаті оброблення, у подальшому спалюються;</p> <p>41) установка сумісного спалювання відходів – будь-яка стаціонарна або мобільна технічна одиниця, призначенням якої є утворення енергії або виробництво матеріальних продуктів, та яка використовує відходи у якості звичайного або додаткового палива або в якій відходи проходять термічне оброблення з метою видалення шляхом спалювання за допомогою окислювання, а також інших процесів термічного оброблення, як то піроліз, газифікація, плазмовий процес, якщо речовини, що утворюються в результаті оброблення, у подальшому спалюються.</p> <p><i>Директива 75 про запобігання промислового забрудненню розмежовує поняття “устаткування” (installation) та “завод” (plant). Під устаткуванням мається на увазі стаціонарна технічна одиниця, у той час, коли завод може бути представленим мобільною технічною одиницею та обладнанням. Тому Директива 75 надає визначення waste (co-)incineration plant, а не installation</i></p>	<p>яка стаціонарна або мобільна технічна одиниця та обладнання, призначене для термічного оброблення відходів, із відновленням утворюваного при горінні тепла або без такого, шляхом спалювання відходів за допомогою окиснення, а також інших процесів термічного оброблення, як то піроліз, газифікація, плазмовий процес, якщо речовини, що утворюються в результаті оброблення, у подальшому спалюються;</p> <p>22) завод сумісного спалювання відходів – будь-яка стаціонарна або мобільна технічна одиниця, призначенням якої є утворення енергії або виробництво матеріальних продуктів, та яка використовує відходи у якості звичайного або додаткового палива або в якій відходи проходять термічне оброблення з метою видалення шляхом спалювання за допомогою окиснення, а також інших процесів термічного оброблення, як то піроліз, газифікація, плазмовий процес, якщо речовини, що утворюються в результаті оброблення, у подальшому спалюються;</p> <p><i>Відповідає Директиві 75 про запобігання промислового забрудненню</i></p>
<p>Стаття 39. Умови будівництва та експлуатації установок спалювання відходів та установок сумісного спалювання відходів</p> <p>1. Правила технічної експлуатації установок зі спалювання відходів та установок із сумісного спалювання відходів затверджуються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони навколишнього природного середовища;</p> <p>2. Будь-яка теплова енергія, що є генерованою в процесі спалювання або сумісного спалювання відходів, підлягає відновленню до стану теплової або електричної енергії, наскільки це практично можливо.</p>	<p>Стаття 41. Загальні умови будівництва та експлуатації заводів спалювання відходів та заводів сумісного спалювання відходів</p> <p>1. Завод спалювання відходів проектується, оснащується, споруджується та експлуатується таким чином, щоб температура газу, утворюваного в результаті спалювання відходів, піднімалася, після останнього впорскування повітря згорання, у контрольований та однорідний спосіб та за найбільш несприятливих умов, до щонайменше 850°C на щонайменше дві секунди.</p> <p>2. Завод сумісного спалювання відходів проектується, оснащується, споруджується та експлуатується таким чином, щоб температура газу, утворюваного в результаті сумісного спалювання відходів, піднімалася у контрольований та однорідний спосіб та за</p>

Не враховує основні умови Директиви 75 про запобігання промислового забрудненню в частині спалювання та сумісного спалювання відходів.

Законодавчий досвід в Україні доказує, що перенесення основних умов з законів у підзаконні акти є хибною практикою, адже такі підзаконні акти можуть ніколи не з'явитися, що по суті повністю гальмує розвиток сфери.

найбільш несприятливих умов, до щонайменше 850°C на щонайменше дві секунди.

3. У разі спалювання або сумісного спалювання небезпечних відходів із вмістом галогенізованих органічних речовин, виражених як хлор, що перевищує 1%, температура, необхідна для забезпечення відповідності частинам першій та другій цієї статті, складає щонайменше 1 100°C.

4. Експлуатація заводу спалювання відходів повинна відбуватися у такий спосіб, щоб досягнути рівня спалювання, за якого вміст загального органічного вуглецю в шлаку та зольних залишках складає менше 3% або їх втрата при запалюванні є меншою за 5% сухої маси матеріалу. За необхідності, використовується попереднє оброблення відходів.

5. Будь-яка теплова енергія, вироблена на заводі спалювання відходів або на заводі сумісного спалювання відходів, повинна відновлюватися, наскільки це практично можливо.

6. Технічні регламенти експлуатації заводу спалювання відходів та заводу сумісного спалювання відходів визначаються на основі **висновків найкращих доступних технологій та методів управління** для спалювання відходів Кабінетом Міністрів України.

Враховує основні вимоги Директиви 75 про запобігання промислового забрудненню в частині спалювання та сумісного спалювання відходів.

- 4. Зобов'язання всіх власників потенційних джерел утворення побутових відходів заключати договір із збирачем побутових відходів, визначеним ОМС та**
5. Дублювання повноважень Мінрегіону та Міндовкілля щодо збирання побутових відходів

Відповідно до Цивільного Кодексу України правочини, в тому числі укладання договорів, є добровільним актом. Це пояснює існуючу проблему відсутності правових підстав вимагати від жителів - потенційних утворювачів побутових відходів - заключати договір із збирачем побутових відходів, визначених ОМС. Така проблема, яка призводить до дефіциту фінансування управління побутовими відходами та відсутності у ОМС можливості простежити рух відходів та запобігати утворенню сміттєзвалищ, може бути вирішена тільки віднесенням питань управління побутовими відходами виключно до сфери охорони довкілля (стаття 9 Цивільного Кодексу України). Іншими словами, повноваження щодо формування політики у сфері побутових відходів повинні бути зосереджені виключно у Міндовкілля із реалізацією відповідної політики Агентством у сфері відходів. Більше того, таке рішення узгоджується із реформуванням держуправління, Нацпланом управління відходами до 2030 року та вирішує існуючу проблему дублювання повноважень Мінрегіону та

Міндовкілля, що блокує створення Агентства у сфері відходів та практичне запровадження принципу “забруднювач платить”.

Версія 2207-1-д Міндовкілля	Версія 2207-1-д Маріковського
<p>Стаття 31. Права та обов'язки утворювачів побутових відходів ... 2. Утворювачі побутових відходів зобов'язані:</p> <p>1) укласти договори з виконавцем послуги з управління побутовими відходами та вносити в установленому порядку плату за послугу з управління побутовими відходами;</p> <p>Стаття 22. Повноваження центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері житлово-комунального господарства</p> <p>1. До повноважень центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері житлово-комунального господарства, належать:</p> <p>1) формування та реалізація державної політики у сфері надання послуги з управління побутовими відходами;</p> <p>Стаття 33. Послуга з управління побутовими відходами</p> <p>7. Виконавець послуги з управління побутовими відходами укладає договори зі споживачами послуги.</p> <p><i>Повторення помилок чинного ЗУ “Про відходи”, що не дає можливість забезпечити контроль над рухом побутових відходів зі сторони ОМС та запобігати утворенню сміттєзвалищ.</i></p>	<p>Стаття 18. Права та обов'язки власників (співвласників) нерухомого майна у сфері відходів ... 2. Власники (співвласники) нерухомого майна зобов'язані:</p> <p>1) укласти договори із адміністратором місцевої системи управління комунальними відходами та своєчасно вносити плату за надання послуги з управління комунальними відходами відповідно до умов такого договору;</p> <p>Стаття 22. Повноваження центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища</p> <p>1. До повноважень центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища, належить:</p> <p>1) забезпечення формування державної політики у сфері запобігання утворенню та управління відходами;</p> <p>Стаття 34. Послуга з управління комунальними відходами ... 5. Адміністратор місцевої системи управління комунальними відходами укладає договори на надання послуги з управління комунальними відходами з власниками (співвласниками) нерухомого майна на території відповідної територіальної громади.</p> <p><i>Реформує систему, у тому числі на основі досвіду країн ЄС, та надає правове підґрунтя для ОМС 100% покриття населення послугою з управління побутовими відходами.</i></p>

6. Умови отримання дозволів на будівництво та введення в експлуатацію об'єктів оброблення відходів (відповідальність Мінрегіону)

Обидва законопроекти потребують доопрацювання та визначення чітких повноважень Мінрегіону, пов'язаних із видачею дозволів на будівництво об'єктів оброблення відходів, введення таких об'єктів в експлуатацію, питаннями землевідведення тощо.

7. Забезпечення простежуваності побутових відходів від джерел утворення до місць перероблення та остаточного видалення (контроль над життєвим циклом від утворення до фінального видалення)

на всій території України;

8. Стимули для співробітництва територіальних громад

Версія 2207-1-д Міндовкілля	Версія 2207-1-д Маріковського
<p>Стаття 32. Адміністратор послуги з управління побутовими відходами</p> <p>1. У територіальних громадах з чисельністю населення понад 500 000 осіб виконавчими комітетами відповідних місцевих рад визначається адміністратор послуги з управління побутовими відходами. У інших територіальних громадах адміністратор послуги з управління побутовими відходами може бути визначений рішенням міських, сільських, селищних рад.</p> <p><i>Умови законопроекту практично нездійснені, адже в Україні відсутні дані щодо чисельності населення, об'єднаних в територіальні громади. Крім того, постає питання, яке саме населення потрібно враховувати (постійне, переміщене тощо) і як часто переглядати відповідність цьому критерію. Тим більше, таке обмеження нічим не обґрунтоване, адже у зв'язку із реформою децентралізації у 2020 році здійснилось об'єднання територіальних громад для надання їм <u>спроможності</u>.</i></p> <p><i>NB: проектна спроможна територіальна громада (далі - спроможна територіальна громада) - територіальні громади сіл, селищ, міст, які в результаті добровільного об'єднання (добровільного приєднання до об'єднаної територіальної громади) <u>здатні самостійно або через відповідні органи місцевого самоврядування забезпечити належний рівень надання публічних послуг</u>, зокрема у сфері освіти, культури, охорони здоров'я, соціального захисту, житлово-комунального господарства, з урахуванням кадрових ресурсів, фінансового забезпечення та розвитку інфраструктури відповідної адміністративно-територіальної одиниці;</i> https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/34-2020-%D0%BF#Text</p>	<p>Стаття 33. Адміністратор місцевої системи управління комунальними відходами</p> <p>1. Для забезпечення функціонування місцевої системи управління комунальними відходами територіальної громади визначається адміністратор.</p> <p>Адміністратор місцевої системи управління комунальними відходами визначається виконавчим комітетом сільської, селищної, міської ради.</p> <p><i>Забезпечує ОМС інструментом контролю над рухом відходів від джерел утворення до перероблення та остаточного видалення по всій території України, а також для запобігання маніпуляціям зі сторони недобросовісного бізнесу із наміром блокування належного управління побутовими відходами через несвоєчасну сплату за послуги.</i></p> <p><i>Також створюються стимули для співробітництва територіальних громад з метою створення спільного адміністратора місцевої системи управління комунальними відходами.</i></p> <p><i>Важливо також зазначити, що адміністратор є виключно некомерційним підприємством - розрахунково-абонентським центром.</i></p>

9. Прозорі умови визначення виконавців послуг у сфері побутових відходів

Версія 2207-1-д Міндовкілля	Версія 2207-1-д Маріковського
-----------------------------	-------------------------------

Стаття 33. Послуга з управління побутовими відходами

...

3. Суб'єкти господарювання, які здійснюють збирання та перевезення побутових відходів визначаються органами місцевого самоврядування **на конкурсних засадах у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.**

...

4. Суб'єкти господарювання, які здійснюють відновлення та видалення побутових відходів, визначаються органами місцевого самоврядування **відповідно до регіонального та місцевих планів управління відходами та у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.**

*Відсутність реформування та повторення помилок чинного ЗУ "Про відходи": закладає непрозорі умови визначення виконавців послуг у сфері побутових відходів, порушує статтю 19 Конституції України, ЗУ "Про захист економічної конкуренції", наділяє ОМС надвладними повноваженнями та блокує застосування державно-приватного партнерства. Регіональні та місцеві плани управління відходами не повинні містити реєстр суб'єктів господарювання, які уповноважені працювати на тій чи іншій території, а містять інформацію щодо об'єктів збирання та оброблення відходів, логістики відходів. При цьому такі об'єкти можуть мати змінних суб'єктів господарювання. **Отже, законопроект несе високі корупційні ризики, наділяючи ОМС правом визначати суб'єктів господарювання відповідно до документів, замовником яких він саме і виступає.***

Стаття 34. Послуга з управління комунальними відходами

...

6. Адміністратор місцевої системи управління комунальними відходами обирає **у порядку, встановленому Законом України «Про публічні закупівлі»**, суб'єктів господарювання у сфері управління відходами для надання послуг зі збирання, перевезення, відновлення та видалення комунальних відходів

...

8. Виконавці послуг зі збирання, перевезення, відновлення та видалення комунальних відходів визначаються **із врахуванням** місцевого плану запобігання утворенню та управління відходами.

Реформування процесів визначення виконавців послуг на основі ЗУ "Про публічні закупівлі" надає можливість висвітлення на загал підстави обрання ОМС суб'єктів господарювання, запобігає маніпуляціям із тарифом, який визначається саме до обрання виконавця, а не як зараз, після проведення конкурсу, відповідає статті 19 Конституції України та законодавству України у сфері захисту економічної конкуренції.

10. Нові засади тарифоутворення із урахуванням європейського принципу "плати за те, що викидаєш" та стимулювання запобігання утворення відходів;

11. Економічні засади стимулювання створення ринку перероблення відходів

Версія 2207-1-д Міндовкілля	Версія 2207-1-д Маріковського
<p>Стаття 34. Плата за послугу управління побутовими відходами</p> <p>1. Плата за послугу з управління побутовими відходами визначається на основі тарифу на послугу з управління побутовими відходами та норм надання послуги.</p>	<p>Стаття 35. Плата за послугу з управління комунальними відходами</p> <p>1. Плата за послугу з управління комунальними відходами складається з фіксованої (постійної) та змінної частин.</p> <p>2. Фіксована частина включає операційні</p>

Тариф на послугу з управління побутовими відходами є **середньозваженим тарифом**, що визначений на основі тарифів на збирання, перевезення, відновлення та видалення побутових відходів. Витрати на адміністрування послуги з управління побутовими відходами розраховуються окремо та включаються до середньозваженого тарифу виконавця послуги, що розраховуються у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Тариф на послугу з управління побутовими відходами, а також тарифи на збирання, перевезення, відновлення, видалення побутових відходів встановлюються органами місцевого самоврядування окремо за видами побутових відходів (змішані, великогабаритні, **ремонтні**, небезпечні, **відходи зелених насаджень**).

Розрахунок тарифу на послугу з управління побутовими відходами здійснюється виконавцем послуги.

Розрахунок тарифів на збирання, перевезення, відновлення та видалення побутових відходів здійснюється суб'єктами господарювання, які здійснюють відповідну операцію.

2. Встановлення тарифів нижче економічно обґрунтованого рівня не допускається.

... (щодо пункту 3 див. частину щодо РВВ нижче)

4. Порядок формування **середньозваженого тарифу** на послугу з управління побутовими відходами, а також тарифів на збирання, перевезення, відновлення та видалення побутових відходів встановлюється Кабінетом Міністрів України.

*Відсутність реформування та повторення помилок чинного ЗУ "Про відходи": розмір плати для утворювача встановлюється в залежності тільки від норми без врахування фактичної маси утворених відходів. **Це не відповідає ієрархії у сфері відходів та не стимулює до запобігання утворенню відходів.** Варто зазначити, що законопроектом взагалі не приділяється потрібна увага до найвищого пріоритету у сфері відходів - запобігання, що навіть відображене у назві, адже управління відходами не включає цю діяльність.*

витрати адміністратора місцевої системи управління комунальними відходами та вартість послуги з видалення комунальних відходів і розраховується на одну особу або квадратний метр площі нерухомого майна.

3. Вартість послуги з видалення комунальних відходів визначається відповідно **до тарифу на видалення побутових відходів, затвердженому Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг**, та обсягів надання послуги відповідно до договору з виконавцем такої послуги.

4. Змінна частина включає вартість послуг зі збирання, у тому числі у місцевих пунктах роздільного збирання комунальних відходів, перевезення та відновлення комунальних відходів відповідно до укладених договорів із виконавцями таких послуг.

5. Встановлення плати за послугу з управління комунальними відходами нижче економічно обґрунтованого рівня не допускається, **але враховує принцип платоспроможності.**

... (щодо пункту 6 див. частину щодо РВВ нижче)

7. Плата за послугу з управління комунальними відходами не включає витрати на управління відходами об'єктів благоустрою населених пунктів, у тому числі відходи зелених насаджень та вуличний змет. Такі витрати фінансуються за рахунок місцевого бюджету.

8. Плата за послугу з управління комунальними відходами розраховується адміністратором місцевої системи управління комунальними відходами та затверджується виконавчим органами місцевого самоврядування.

9. Плата за послугу з управління комунальними відходами **підлягає перегляду не рідше ніж один раз в рік.**

10. Порядок формування та встановлення плати за послугу з управління комунальними відходами затверджується Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг.

Реформується підхід до визначення плати за управління побутовими відходами для

<p>Умови створюють правову невизначеність, адже законопроектом не надається визначення “середньозважений тариф”. Також важливо розмежувати відходи зелених насаджень домогосподарств та об’єктів благоустрою, управління якими мають різні джерела фінансування.</p>	<p>врахування принципу “плати за те, що викидаєш”, а також забезпечення його економічно обґрунтованого рівня (ринкова ціна). При цьому, передбачаються повноваження НКРЕКП для визначення тарифу на видалення побутових відходів, у тому числі на полігонах, для монополізації та національного контролю над сферою видалення, як найменш пріоритетного відповідно до ієрархії у сфері відходів, та стимулювання ринку перероблення побутових відходів.</p>
--	---

12. Обов’язкове роздільне збирання біовідходів

Версія 2207-1-д Міндовкілля	Версія 2207-1-д Маріковського
<p>Стаття 30. Загальні вимоги до управління побутовими відходами ...</p> <p>3. Великогабаритні, ремонтні, небезпечні відходи, відходи зелених насаджень збираються окремо від інших побутових відходів.</p> <p><i>Як вже зазначалось вище ремонтні відходи не є побутовими відходами, а потребують окремої системи управління у складі відходів будівництва та демонтажу та інших джерел фінансування, ніж плата за населення.</i></p> <p><i>Не всі небезпечні відходи та відходи зелених насаджень є побутовими, тому є необхідність в уточненні для запобігання правовій невизначеності.</i></p> <p><i>Першочерговим завданням для роздільного збирання побутових відходів в Україні є налагодження двохконтейнерної системи: “суха” та “мокра” фракції. Така система вже запроваджується в містах України (Львів), є економічно найдоступнішою, швидко привчає населення до сортування та підвищує відсоток сухих відходів, які придатні до перероблення у нові матеріали.</i></p>	<p>Стаття 32. Загальні вимоги до запобігання утворенню та управління побутовими відходами ...</p> <p>Біовідходи, комунальні небезпечні відходи, великогабаритні відходи та відходи зелених насаджень об’єктів благоустрою збираються окремо один від одного та від інших видів відходів.</p> <p><i>Визначаються найпріоритетніші потоки побутових відходів, у тому числі біовідходи, як найбільша фракція побутових відходів в Україні, яку важливо відокремлювати ще у джерелі утворення для запобігання забрудненню вторинної сировини. Також передбачаються умови для запобігання колізії із майбутніми спеціальними законами щодо РВВ.</i></p>

13. Відсутність перешкод для запровадження системи розширеної відповідальності виробника

Версія 2207-1-д Міндовкілля	Версія 2207-1-д Маріковського
<p>Стаття 10. Розширена відповідальність виробника</p> <p>1. Розширена відповідальність виробника</p>	<p>Стаття 11. Системи розширеної відповідальності виробника</p> <p>1. Системи розширеної відповідальності</p>

<p>встановлюється законами до виробників продукції, в результаті споживання/використання якої утворюються відходи упаковки, електричного та електронного обладнання, батарей і акумуляторів, транспортних засобів, знятих з експлуатації, мастил (олив), шин, текстилю тощо, та впроваджується в тому числі шляхом створення систем розширеної відповідальності виробника відповідно до вимог та порядку, визначених законами.</p> <p><i>Створюється правова невизначеність, адже законопроектом не розкриваються умови для виконання розширеної відповідальності виробника іншим шляхом, ніж шляхом створення систем РВВ. Це призведе до практичного блокування ухвалення спеціальних законів до РВВ та фактичного лобювання інтересів бізнесу, який створює спротив для виконання РВВ.</i></p> <p><i>Законопроектом не приділяється необхідна увага медичним відходам, що не відповідає сучасним принципам циркулярної економіки та “Green Deal” (зелений курс політики), яку також підтримала Україна.</i></p>	<p>виробника встановлюються спеціальними законами до виробників продукції, в результаті споживання / використання якої утворюються відходи пакування, електричного та електронного обладнання, батарей і акумуляторів, транспортних засобів, знятих з експлуатації, мастил (олив), шин, текстилю, медичні відходи, тощо, та впроваджуються шляхом створення організацій розширеної відповідальності виробника.</p> <p><i>Чіткі засади для розроблення спеціальних законів щодо систем РВВ. Також враховується важливість запровадження систем РВВ для медичних відходів.</i></p>
<p>Стаття 34. Плата за послугу управління побутовими відходами</p> <p>...</p> <p>3. У разі запровадження системи розширеної відповідальності виробника щодо певного виду продукції та відходів, що утворилися в результаті її споживання, та укладення відповідних договорів між органами місцевого самоврядування і організаціями розширеної відповідальності виробників, витрати на управління такими відходами не включаються до тарифу на послугу з управління побутовими відходами, якщо такі відходи зібрані роздільно організаціями розширеної відповідальності виробників для цілей підготовки до повторного використання, рециклінгу або іншого відновлення.</p> <p><i>Створюється правова невизначеність, адже законопроектом не надаються основні умови таких договорів (відповідна стаття 37 виключена). Тим більше, укладання договорів між ОМС та ОРВВ створює перешкоди для практичної реалізації виконання виробника продукції своїх зобов'язань, адже фактично вимагає</i></p>	<p>Стаття 35. Плата за послугу з управління комунальними відходами</p> <p>...</p> <p>6. Плата за послугу з управління комунальними відходами не включає витрати на управління побутовими відходами виробника, якщо у місцевому плані запобігання утворенню та управління відходами міститься інформація щодо відповідної системи розширеної відповідальності виробника.</p> <p><i>Такі умови виникли після узгодження тексту законопроекту із Міндовкілля. Однак, такі умови, на нашу думку, краще було б викласти у спеціальних законах щодо систем РВВ, адже потребують більш детального опрацювання та узгодження із всіма стейкхолдерами.</i></p>

<p>проходження процедури визначення приватного партнера відповідно до ЗУ “Про державно-приватне партнерство” або проходження будь-яких інших конкурсних процедур для виконання умов ЗУ “Про захист економічної конкуренції”. <u>Такі умови несуть із собою високі корупційні ризики та майбутнє блокування виробниками ухвалення спеціальних законів щодо систем РВВ у зв’язку із заздальгідь нездійсненими умовами в основному законі.</u></p>	
<p>Стаття 37. Цільові показники з управління побутовими відходами</p> <p>1. Органи місцевого самоврядування забезпечують виконання цільових показників з підготовки до повторного використання та рециклінгу побутових відходів.</p> <p><i>Створюється правова невизначеність, адже відповідно до ЗУ “Про місцеве самоврядування в Україні” до органів місцевого самоврядування відносяться сільська, селищна, міська, районна, обласна ради, виконавчі органи рад, органи самоорганізації населення. Це призведе до різномітлумачень та колективної безвідповідальності, що ніяк не стимулює виконання цільових показників. Крім того, такі умови фактично блокують практичну реалізацію розширеної відповідальності виробника та перешкоджають ухваленню спеціальних законів, адже ОМС монополізують всі види побутових відходів у той час, коли повинні відповідати, перш за все, за цільові показники по біовідходами та змішаним побутовим відходам.</i></p>	<p>Стаття 39. Цільові показники з управління комунальними відходами</p> <p>1. Адміністратор місцевої системи управління комунальними відходами організовує досягнення цільових показників підготовки до повторного використання та/або рециклінгу комунальних відходів, а органи місцевого самоврядування забезпечують наявність об’єктів роздільного збирання та відновлення комунальних відходів відповідної територіальної громади.</p> <p><i>Чітко визначено юридичну особу, яка несе відповідальність за досягнення цільових показників з управління саме комунальними відходами. Тобто, відповідальність обмежується тільки тими побутовими відходами, щодо яких в місцевій системі управління побутовими відходами відсутня система РВВ. Це є вкрай важливим для зменшення навантаження на місцевий бюджет та встановлення економічно обґрунтованої та справедливої плати за управління побутовими відходами для населення.</i></p>

14. Умови для очищення України від 30 000 нелегальних сміттєзвалищ

Версія 2207-1-д Міндовкілля	Версія 2207-1-д Маріковського
<p>Стаття 12. Виявлення та облік відходів, власник яких не встановлений</p> <p>1. Власник або користувач земельної ділянки, на якій виявлено відходи, власник яких не встановлений, невідкладно інформує про це органи місцевого самоврядування або місцеві органи виконавчої влади.</p> <p>...</p>	<p>Стаття 13. Виявлення та облік безхазяйних відходів</p> <p>1. Особа, яка виявила відходи, що на її розсуд є безхазяйними, невідкладно, але не пізніше 24 годин з моменту виявлення, повідомляє про місце їх виявлення органи місцевого самоврядування або місцеві органи виконавчої влади.</p> <p>...</p>

<p>3. Якщо власник відходів встановлений, він зобов'язаний відшкодувати всі витрати на його пошук та витрати на збирання, перевезення та оброблення відходів суб'єктом господарювання у сфері управління відходами, а також компенсувати інші збитки та шкоду, заподіяну забрудненням та іншим негативним впливом відходів на здоров'я людей та навколишнє природне середовище.</p> <p>Витрати, збитки та шкода, заподіяна забрудненням або іншим негативним впливом відходів на навколишнє природне середовище, відшкодовуються в судовому порядку за позовом органу місцевого самоврядування або місцевого органу виконавчої влади.</p> <p>4. Якщо власник відходів не встановлений, передача відходів до суб'єкта господарювання у сфері управління відходами та усунення негативних наслідків, спричинених ними, відбуваються за рахунок державного або місцевого бюджету.</p> <p>5. Збирання, перевезення та/або оброблення відходів, власник яких не встановлений, виявлених за межами населених пунктів, організовують Рада міністрів Автономної Республіки Крим, місцеві державні адміністрації, а виявлених у межах населених пунктів – органи місцевого самоврядування, та здійснюють суб'єкти господарювання у сфері управління відходами.</p> <p>6. Порядок виявлення та обліку відходів, власник яких не встановлений, визначається Кабінетом Міністрів України.</p> <p><i>Повторюються умови чинного ЗУ "Про відходи" та навіть додається правова невизначеність (у чинному ЗУ "Про відходи" визначений строк повідомлення про безхазяйні відходи), які перешкоджають очищенню України від нелегальних сміттєзвалищ, та запобіганню створенню нових, адже законопроект пропонує повідомляти про безхазяйні відходи тільки власнику або користувачу земельної ділянки, на якій виявлено такі відходи. Постає низка питань: якщо власник або користувач земельної ділянки отримує вигоду від сміттєзвалища та не планує</i></p>	<p>3. Якщо утворювач або власник відходів встановлений, він зобов'язаний відшкодувати всі витрати на його пошук та витрати на збирання, перевезення та оброблення відходів, а також компенсувати інші збитки та шкоду, заподіяну забрудненням та іншим негативним впливом на довкілля.</p> <p>У разі, якщо встановлено і утворювача, і власника відходів, то всі вищевказані витрати компенсує виключно власник відходів.</p> <p>4. Якщо утворювач або власник відходів не встановлений, передача відходів суб'єкту господарювання у сфері управління відходами та усунення негативних наслідків, спричинених ними, відбуваються за рахунок власника або користувача земельної ділянки, на якій виявлено безхазяйні відходи, та за рахунок місцевого бюджету для безхазяйних відходів, виявлених на безхазяйній земельній ділянці.</p> <p>5. Перевезення та оброблення безхазяйних відходів організовує власник або користувач земельної ділянки, на якій виявлено безхазяйні відходи, а безхазяйних відходів, які виявлено на безхазяйній земельній ділянці – адміністратор місцевої системи управління комунальними відходами, який діє на території територіальної громади, в межах якої виявлені безхазяйні відходи.</p> <p><i>Повністю реформується діючий механізм виявлення та управління безхазяйними відходами:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>максимально розширюється коло осіб, які можуть повідомляти про безхазяйні відходи, а значить нелегальні сміттєзвалища;</i> - <i>враховується можливість ідентифікації не тільки власника, а також утворювача відходів, адже власник не завжди є утворювачем відходів;</i> - <i>пропонуються запобіжники зловживанню недобросовісними власниками та користувачами земельних ділянок щодо нецільового використання земель;</i> - <i>враховується існування безхазяйних земельних ділянок;</i> - <i>порядок виявлення та обліку</i>
---	--

<p>повідомляти нікого про фактично безхазяйні відходи на його ділянці? Якщо власник повідомляє про начебто безхазяйні відходи, власником яких він сам і є? Чому власник земельної ділянки не слідкує за своїм майном та дозволяє використовувати його для сміттєзвалища та вимагати вирішення ситуації за бюджетні кошти? Якщо ділянка сама по собі є безхазяйною, то сміттєзвалище по суті стає легітимним?</p> <p>Крім того, зайвим є необхідність ухвалення підзаконного акту в цьому питанні, адже порядок виявлення та обліку відходів вже прописаний в законопроекті.</p>	<p>безхазяйних відходів прописаний в законопроекті та не потребує ухвалення окремого підзаконного акту, що підвищує рівень відповідальності за невиконання таких умов та знижує ризики практичної здійсненності через несвоєчасне ухвалення підзаконного акту.</p>
---	--

Чому Україні потрібна версія 2207-1-д саме Маріковського?

Спойлер: тому що вона втілює інноваційний сценарій розвитку галузі поводження з відходами.

У 2015 році Група Світового Банку опублікувала дослідження стану поводження з побутовими відходами в Україні (<https://cutt.ly/4PvSdrH>) та запропонувала 2 сценарії розвитку сфери поводження з побутовими відходами в Україні - інерційний та інноваційний.

Інерційний сценарій розвитку - розвиток галузі з тією ж динамікою, як останні роки, із розв'язанням за 10 років ключових проблем:

1. Рекультивация неактивних полігонів;
2. Інвентаризация діючих полігонів та приведення у відповідність до чинного законодавства України, закриття таких полігонів, екологічну безпечність яких забезпечити неможливо, будівництво нових регіональних полігонів;
3. Повне оновлення станцій та обладнання перевантаження відходів, парку контейнерів та спеціального автомобільного транспорту

Головна мета - екологічно безпечне поводження з побутовими відходами.

Інноваційний сценарій розвитку - передбачає виконання таких самих заходів, що інерційний сценарій + будівництво об'єктів перероблення побутових відходів.

Головна мета - екологічно безпечне поводження з побутовими відходами та запровадження ринку перероблення (циркулярна економіка).

Порівняльний аналіз інерційного та інноваційного сценаріїв розвитку галузі поводження з ТПВ в Україні на період до 10 років наведено в таблиці нижче.

Сьогодні Україна може обрати той сценарій розвитку системи поводження з побутовими відходами, який спрямований на створення екологічно безпечної інфраструктури захоронення відходів, а також передбачає прискорене впровадження технологій перероблення.

Якщо політика України в галузі поводження з ТПВ буде зосереджена на

модернізації інфраструктури збирання, транспортування та видалення ТПВ, то, за умови збереження поточного темпу впровадження технологічного перероблення, за 10 років реально вирішити завдання побудови екологічно безпечної системи поводження з відходами. Для цього потрібні інвестиції в розмірі до 13,8 млрд євро (у цінах 2010 року).

Частка перероблення відходів при цьому збережеться на рівні близько 8% від загального обсягу побутових відходів.

Якщо ж, за прикладом країн ЄС, політика України базуватиметься на диференційованому впровадженні технологій перероблення відходів на матеріали та енергію, то за 10 років (до 2033 року у разі ухвалення відповідного законопроекту у цьому році) рівень перероблення сягне щонайменше 41% від загального обсягу ТПВ. Окрім цього, країна зможе перейти на екологічно безпечні методи експлуатації об'єктів інфраструктури, включаючи полігони побутових відходів.

Результати розрахунків за сценаріями

Заходи	Сценарії та результати на 10 років	
	Інерційний сценарій, млрд Євро	Інноваційний сценарій, млрд Євро
Модернізація системи збирання, транспортування та видалення побутових відходів (ПВ)	5,9	5,0
Будівництво нових об'єктів перероблення ПВ	0,5	4,3
Будівництво нових полігонів ПВ	7,4	5,1
ЗАГАЛОМ	13,8	14,4
Рівень перероблення, %	8	41
Питомі витрати, євро на душу населення на рік	35,4	30,1

Джерело: <https://cutt.ly/4PvSdrH>

Найбільш доцільним для України можна визнати інноваційний сценарій. Це має спричинити зменшення потреби в нових полігонах на 30%; додаткові надходження від повернення цінної сировини в економіку та вироблена енергія нівелюють різницю у витратах на реалізацію інноваційного та інерційного сценаріїв менше ніж за два роки.

Умови для розвитку ринку перероблення, які необхідні для втілення інноваційного сценарію розвитку галузі, передбачені саме в версії 2207-1-д Маріковського. На жаль, версія 2207-1-д Міндовкілля в основному повторює положення чинного ЗУ "Про відходи" і не реалізує Реформу, яку від нас очікує Європейська спільнота.